

ИСПИТ ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2

03. јул 2016.

Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Употреба калкулатора није дозвољена. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)										КОЛОКВИЈУМ	УСМЕНА ПРОВЕРА		
Група са предавања		Индекс година/број		Презиме и име							Да		
П1	П2	П3	/								УКУПНО ИСПИТ		
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ					КОНАЧНА ОЦЕНА		
1	2	3	4	5	6	Укупно		1	2	Укупно		УКУПНО ПОЕНА	

ПИТАЊА

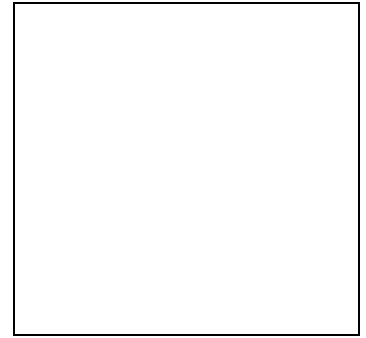
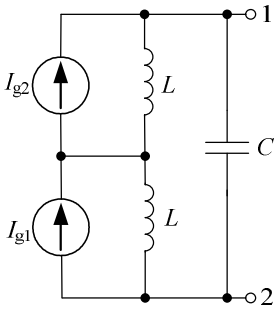
1. Крута контура са сталном струјом постављена је у страном хомогеном магнетском пољу у вакууму. Полазећи од израза за магнетску силу на струјни елемент који се налази у страном магнетском пољу, одредити резултантну магнетску силу на дату контуру.

2. Однос средње снаге губитака услед вихорних струја и средње снаге губитака услед хистерезиса је 3 у једном магнетском колу, на учестаности 10 kHz. Израчунати однос ових снага на учестаности 25 kHz, у истом колу.

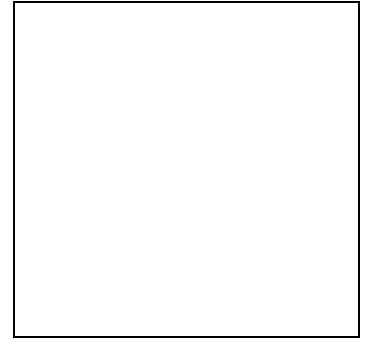
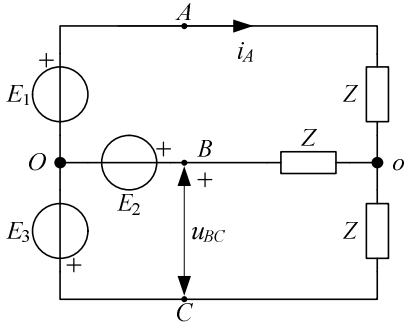
3. Простопериодична струја амплитуде $I_m = 10\sqrt{2}$ mA у тренутку $t_1 = 50$ μ s једнака је својој ефективној вредности и опада. Временска разлика између суседног максимума и минимума ове струје је $\Delta t = 100$ μ s. Написати израз за (а) тренутни интензитет ове струје и (б) комплексни представник ове струје.

(а)	(б)
-----	-----

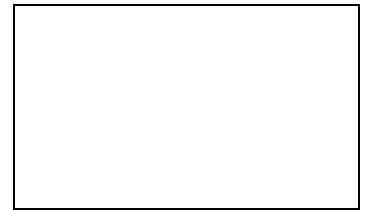
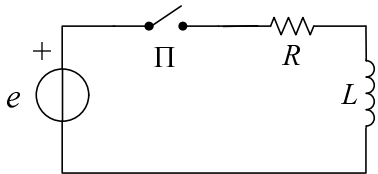
4. Израчунати параметре Нортеновог генератора у односу на прикључке 1 и 2 мреже простопериодичне струје приказане на слици, ако је $\omega = 10^3 \text{ s}^{-1}$, $L = 100 \text{ mH}$, $C = 5 \mu\text{F}$, $\underline{I}_{g1} = (4 - j) \text{ mA}$ и $\underline{I}_{g2} = -(4 + j) \text{ mA}$. Скицирати тај Нортенов генератор.

5. У уравнотеженом трофазном колу приказаном на слици електромоторне силе чине директан систем. Фазна струја i_A је у противфазу са линијским напонем u_{BC} . Израчунати аргумент комплексне импедансе $\underline{Z}$.

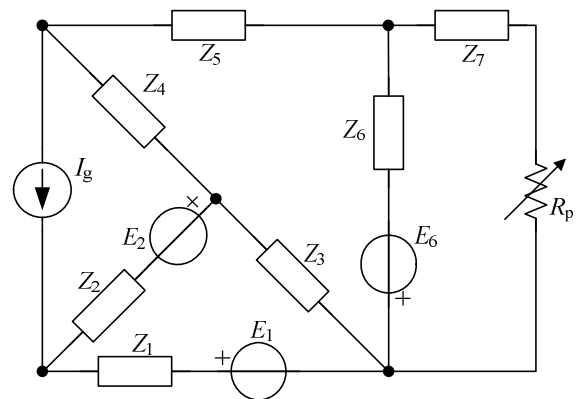
6. У колу приказаном на слици је $R = 50 \Omega$ и $L = 5 \text{ mH}$, а електромоторна сила генератора је простопериодична, кружне учестаности $\omega = 10^4 \text{ s}^{-1}$, ефективне вредности 12 V и непознате почетне фазе. Прекидач П је отворен до тренутка $t = 0$, а затим се затвори. Израчунати почетну фазу електромоторне силе генератора тако да по затварању прекидача у колу одмах наступи простопериодичан режим.

ЗАДАЦИ

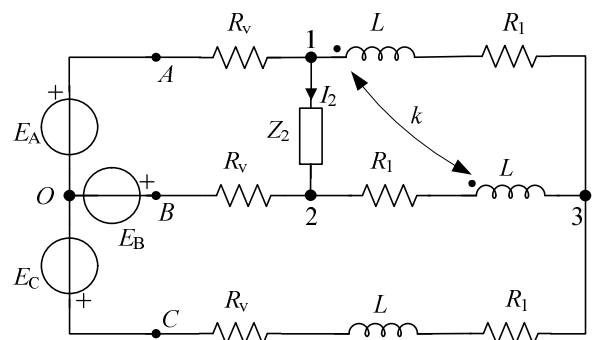
1. (Задатак се ради полазећи од прве стране вежбанке.)

За колу простопериодичне струје приказано на слици је $\underline{E}_1 = (12 + j3) \text{ V}$, $\underline{E}_2 = (3 + j5) \text{ V}$, $\underline{I}_g = 20 \text{ mA}$, $\underline{E}_6 = (3 + j) \text{ V}$, $\underline{Z}_1 = (150 + j300) \Omega$, $\underline{Z}_2 = (250 - j100) \Omega$, $\underline{Z}_3 = (100 + j300) \Omega$, $\underline{Z}_4 = (100 + j50) \Omega$, $\underline{Z}_5 = (80 - j110) \Omega$, $\underline{Z}_6 = (100 + j200) \Omega$ и $\underline{Z}_7 = (50 + j100) \Omega$. Отпорност променљивог отпорника се налази у границама $R_p \in [0, 150] \Omega$, а највећа допустива ефективна вредност струје у њему је $I_{\text{eff max}} = 15 \text{ mA}$. Одредити (а) отпорност R_p тако да активна снага отпорника буде максимална и (б) ту највећу снагу.

2. (Задатак се ради полазећи од последње стране вежбанке.)

У трофазном колу приказаном на слици познати су $E_A = 30 \text{ V}$, $\omega = 10^4 \text{ s}^{-1}$, $R_1 = 10 \Omega$, $R_v = 30 \Omega$, $L = 4 \text{ mH}$ и коефицијент индуктивне спреге $k = 0,5$. Електромоторне силе трофазног генератора чине симетричан директан систем. Уколико је резистанса другог пријемника (Z_2) $R_2 = 36 \Omega$, одредити (а) реактансу X_2 овог пријемника тако да струја I_2 буде у фази са линијским напонем U_{AB} и (б) ефективну вредност струје I_2 у том случају.

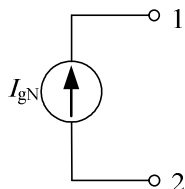

Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на одговарајућим местима.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 2 ОДРЖАНОГ 3. ЈУЛА 2016. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. $F_{\text{rez}} = 0$. Видети пример са слике 3.20 из уџбеника Основи електротехнике, 3. део.
2. $\frac{P'_v}{P'_h} = \frac{P_v}{P_h} \frac{f'}{f} = 7,5$. Видети пример са слике 3.115 из уџбеника Основи електротехнике, 3. део.
3. (а) $i(t) = 10\sqrt{2} \cos\left(\frac{2\pi}{T}t - \frac{\pi}{4}\right)$, $T = 200 \mu\text{s}$, (б) $\underline{I} = 5\sqrt{2}(1-j)\text{mA}$. Видети и задатак 42 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 4. део.
4. $\underline{I}_{gN} = -j\text{mA}$, $\underline{Y}_N = 0$. Видети и примере са слике 4.57 из уџбеника Основи електротехнике, 4. део.

5. $\phi = -\frac{\pi}{2}$. Видети и задатак 372 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 4. део.
6. $\theta_E^{(1)} = \frac{3\pi}{4}$ или $\theta_E^{(2)} = -\frac{\pi}{4}$. Видети и пример са слике 4.126 из уџбеника Основи електротехнике, 4. део.

ЗАДАЦИ

1. (а) Отпорност отпорника је $R_p = 150 \Omega$, а (б) његова максимална активна снага је $P_{p\text{max}} = 15 \text{mW}$. Видети и задатак 289 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 4. део.
2. (а) Тражена реактанса је $X_2 = 27 \Omega$, а (б) ефективна вредност струје је $I_2 = \sqrt{3}/5 \text{A}$. Видети и задатак 391 из Збирке задатака из Основа електротехнике, 4. део.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 10. ЈУЛА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ У АМФИТЕАТРУ 56, САМО ЗА КАНДИДАТЕ КОЈИ НИСУ ПОЗВАНИ НА УСМЕНУ ПРОВЕРУ, ЈЕ 11. ЈУЛА ОД 08:00 ДО 08:30 ЧАСОВА.
- УСМЕНА ПРОВЕРА ПОЧИЊЕ 11. ЈУЛА У 09:00 ЧАСОВА, ПРЕМА РАСПОРЕДУ КОЈИ ЋЕ БИТИ НАКНАДНО ИСТАКНУТ.

Са предмета Основи електротехнике